

26. The Ukraine Facility. Council of the European Union. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/ukraine-facility/#facility>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-493-1-27>

**THE PLACE OF TRADE LEGISLATION AND ITS IMPACT
ON ECONOMIC ACTIVITY DURING MARTIAL LAW
IN UKRAINE**

**МІСЦЕ ТОРГОВЕЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА
ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ГОСПОДАРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ
ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ**

Syrotko M. V.

*Postgraduate Student
State Organization "V. Mamutov
Institute of Economic and Legal
Research of the National Academy
of Sciences of Ukraine"
Kyiv, Ukraine*

Сиротко М. В.

*аспірант
Державна установа «Інститут
економіко-правових досліджень
імені В.К. Мамутова Національної
академії наук України»
м. Київ, Україна*

В умовах воєнного стану значно посилилася потреба в адаптації та ефективному правовому регулюванні господарсько-торговельної діяльності. Воєнний стан наклав на економіку країни безліч викликів, водночас відкривши нові можливості для регулювання та ведення бізнесу.

Початок повномасштабного вторгнення Росії в Україну став критичним моментом, який кардинально змінив умови господарювання. Відповіддю на ці виклики стало прийняття низки законів та регуляцій, спрямованих на підтримку бізнесу та адаптацію до воєнних реалій.

Для подальшого розвитку господарсько-торговельної діяльності в умовах воєнного стану в Україні необхідно продовжувати вдосконалювати правове регулювання, зокрема щодо основних напрямів економічної політики держави, визначених ст. 10 ГК України [1]. Такі зміни мають бути спрямовані на забезпечення економічної стабільності та захисту національних інтересів. Особлива увага повинна бути приділена таким аспектам, як:

– **підтримка бізнесу.** Продовження програм підтримки та стимулювання бізнесу, зокрема, шляхом збереження доступу до кредитів за пільговими умовами, спрощення процедур ліцензування та реєстрації

підприємств. Успішним прикладом такої програми є програма пільгового державного кредитування «Доступні кредити 5-7-9%» [2];

– **створення сприятливого інвестиційного клімату.** Розвиток інвестиційного середовища шляхом приваблення інвесторів, які були б зацікавлені в розвитку економіки в умовах воєнного стану;

– **розширення торговельних відносин.** Продовження укладання та розширення торговельних угод з іншими країнами для забезпечення нових ринків збуту для українських товарів та послуг;

– **підтримка експорту.** Запровадження заходів, спрямованих на підтримку експорту українських товарів та послуг на міжнародні ринки, зокрема шляхом спрощення митних процедур та вивезення товарів;

– **розвиток внутрішнього ринку.** Збільшення обсягів виробництва та споживання внутрішніх товарів та послуг шляхом підтримки вітчизняного виробництва та сприяння попиту на українську продукцію.

Загалом, для подальшого розвитку господарсько-торговельної діяльності в умовах воєнного стану важливо продовжувати приймати ефективні заходи, спрямовані на підтримку економіки та захист національних інтересів.

Неможливо переоцінити роль господарсько-торговельної діяльності у сприянні сталому економічному зростанню, особливо під час воєнного стану, коли її ефективне функціонування стає першочерговим. Розуміння нюансів правового регулювання господарсько-торговельної діяльності в таких умовах є вкрай важливим для забезпечення стабільності та сприяння майбутньому розвитку. Ці нюанси охоплюють різні аспекти, включаючи оптимізацію бізнес-процесів, регулювання тарифів, управління ліцензуванням і квотами для зовнішньоекономічної діяльності, моніторинг валютних операцій, встановлення технічних стандартів, цифрову трансформацію економіки, переговори про торговельні угоди та надання доступних кредитів.

Просуваючись вперед, вкрай важливо постійно покращувати законодавчу базу, зосереджуючись на зміцненні підтримки бізнесу, створенні привабливого інвестиційного клімату, розширенні торгових партнерств, сприянні експорту та зростанню внутрішнього ринку.

Дивлячись у майбутнє, очікується, що господарсько-торговельна діяльність в Україні поступово адаптуватиметься до нових умов і знайде способи ефективної роботи в рамках воєнного правового регулювання. Це буде включати інновації у сфері логістики, адаптацію до змін у трудовому законодавстві, а також використання нових можливостей в міжнародній торгівлі та співпраці.

Важливо також відзначити, що в умовах воєнного стану з'являються нові можливості для розвитку внутрішнього ринку, особливо в секторах, які забезпечують основні потреби населення та армії, що неодмінно потребує ефективного правового реулювання.

Загалом, правове регулювання господарсько-торговельної діяльності в умовах воєнного часу в Україні є складним та вимагає гнучкості та інноваційних підходів. Зміни у законодавстві, адаптація до нових умов та пошук ефективних рішень є ключовими для підтримки стабільності економіки та забезпечення потреб країни в цей важкий період.

На наш погляд, слід надати рекомендації щодо поліпшення правового регулювання та підтримки господарсько-торговельної діяльності в Україні. Це може включати пропозиції щодо зміцнення правових гарантій для інвесторів, розробку нових фінансових інструментів для підтримки бізнесу, а також стимулювання інновацій та технологічного розвитку.

В умовах воєнного часу, правове регулювання господарсько-торговельної діяльності в Україні перебуває в постійному процесі адаптації та розвитку. Виклики, що стоять перед країною, вимагають не лише законодавчих змін, але й гнучкості від бізнесу, інноваційного підходу та міжнародної підтримки.

Важливо відзначити, що правове регулювання господарсько-торговельної діяльності в умовах воєнного часу в Україні виявилось ефективним інструментом управління економічними викликами, викликаними війною. Зміни в законодавстві, які були спрямовані на спрощення ведення бізнесу, адаптацію трудового законодавства, а також валютне та фінансове регулювання, дозволили зберегти відносну стабільність та продовжувати господарську діяльність навіть у надзвичайно складних умовах [3].

Водночас, ситуація з міжнародною торгівлею та логістикою вимагає подальшої уваги та адаптації. Важливо зосередити зусилля на відновленні та подальшому розвитку логістичних мереж, а також на пошуку нових ринків та торговельних партнерів для стабілізації та зростання експорту.

Окремою проблемою є засоби надання державної підтримки суб'єктам малого підприємництва, однак такі засоби виявляються не достатньо ефективними у зв'язку з відсутністю узгодженості між органами державної влади та місцевого самоврядування, відсутністю єдиної державної стратегії у цьому напрямку, а також недостатньою розробленістю механізму реалізації деяких державних програм підтримки суб'єктів малого підприємництва [4].

У майбутньому, адаптивність та гнучкість у правовому регулюванні залишатимуться ключовими факторами, що сприяють подоланню

економічних викликів воєнного часу. Розвиток та впровадження нових нормативно-правових актів, які враховують змінні умови та потреби господарюючих суб'єктів, буде сприяти ефективнішій реакції на виклики, які стоять перед українською економікою.

Таким чином, ускладнення, які виникають у воєнний час, вимагають не тільки негайних рішень, але й стратегічного планування на майбутнє, що забезпечуватиме стійкий розвиток господарсько-торговельної діяльності в Україні.

Література:

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. *База даних «Законодавство України»*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

2. Державна програма «Доступні кредити 5-7-9%». URL: https://business.diiia.gov.ua/finance/pumbank_dostupni_krediti_5_7_9

3. Сиротко М. В. Державне регулювання торговельної діяльності в Україні в контексті сучасних глобальних викликів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2023. Вип. 77. Т. 2. С. 114–120. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.77.2.19>

4. Петруненко Я. В. Європейський досвід правового регулювання у сфері стимулювання малого підприємництва: порівняльно-правовий аналіз. Міжнародний гуманітарний університет. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція*. 2023. Вип. 64. С. 84–88. DOI: <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2023.64.17>